

Vätskebalans – beräkning av dygnsmängd och parenterala infusioner till nyfödda

Förändringar sedan föregående version

Justering av droppdygnet. Tillägg under rubrik Droppdygn/dygnsbrytning om när dropp inte ska och ska nollställas under droppdygnet. Tillägg av Numeta under rubrik Beräkning av dygnsmängd.

Sammanfattning

Rutinen vänder sig till sjuksköterskor och läkare på neonatalavdelningen, SÅS. Rutinen beskriver hur vätskebalansen räknas ut över dygnet på det nyfödda barnet.

Bakgrund

När ett sjukt eller prematurt barn inte kan få i sig tillräckligt med näring via maten så behöver barnet näring direkt i blodet i form av infusioner glukos eller Numeta. För att barnet inte ska få i sig för mycket eller för lite vätska på ett dygn måste mängden kontinuerligt beräknas under dygnet så att näringstillförseln blir optimal.

Förutsättningar

Läkaren ordinerar dygnsmängden vätska som barnet ska ha det kommande dygnet. Läkaren ansvarar för att justera vätskemängd efter blod och plasma som inte räknas med i dygnsmängden. Sjuksköterskan ansvarar för att barnet får i sig den ordinerade mängden fördelat på matmängd och parenterala infusioner.

Utförande

Droppdygn/dygnsbrytning

Droppdygnet sträcker sig från kl 06.00 till 05.59. Nollställning av droppumpar sker vid droppdygnets början.

Under droppdygnet ska INTE droppet nollställas vid byte av dropp med samma innehåll. Vid byte av dropp med förändrat innehåll ex. från slät glukos till glukos med tillsatser ska droppet nollställas och skrivas in mängd i Meliors läkemedelsmodul.

Efter avläsning noteras given vätskemängd sedan föregående dygn kl. 05.59, fylls infunderad volym i under "verklig dos" i föregående dygns ordinerade infusion i Meliors läkemedelslista. Avsluta droppet 05.59 eller tidigare för att det ska bli rätt med vätskebalansen i Melior. (Sedan fortsätta som det står med totalt.)

Ska även i på "mätvärden mat" i respektive ruta: Infunderad volym (mat + infusion) och mängd/kg/dygn (totalt infunderad volym/kg). Droppet pågår efter nollställning som tidigare fram till rond om inget annat ordinerar.

Sjuksköterska påbörjar nästa droppdygn kl. 06.00 med att skriva ner de dropp som pågår. På rondan signeras droppen av läkare.

Väljer läkaren att förändra något av droppen, t ex tillsätter elektrolyter, skrivs en ny ordination och det dropp som gått sedan kl. 06.00 avslutas och droppräknaren nollställs och räknas sedan med i pågående droppdygn.

Beräkning av dygnsmängd

På rondan ordinerar läkaren en dygnsmängd, dygnsmängden ordinerar i ml/kg/dygn. Ordinationsvikten räknas på barnets födelsevikt fram tills barnet passerat den, sedan räknas den högsta vikten.

Sjuksköterska räknar om den nya mängden för dagen och ställer om droppen så att det stämmer utifrån den beräknade mängden barnet planeras äta under kommande dygn. Den nya beräkningen sker direkt efter rondan innan man blandar eller byter till dagens dropp för att förhindra fördröjning av dygnets volym, och därefter ställs max-

volymen för dygnet in på droppet. Tänk på att räkna ut dropptakten beroende på vad som redan gått in och hur många timmar det finns kvar av vätskedygnet.

Om Numeta ska ges ordinerar detta av läkare i max ml på ett dygn. Läkaren ska även skriva max ml/h på ett dygn. Räknas annars ut volymen/24 h. Dropphastigheten ska INTE överskriva ordinerande hastigheten ml/h. Om ytterligare volym behövs för att komma upp i dygns mängd glukos 50 % alt. mat.

Observera! Under barnets första inskrivningsdygn räknas vätskemängden från födelsetiden/ankomsttiden.

Exempel: Barnet föds kl. 12.00. Därmed räknas vätskan från kl. 12.00 till kl. 06.00 (18 tim). När dygns mängd ordinerar måste därmed mängden vätska delas på 24 tim för att få fram mängden ml/tim. Denna mängd multipliceras sedan med 18 (enligt exempel).

Maxvolymen skall **alltid** ställas in för att minimera risken för övervätskning.

Kontrollräkning av droppen och inställd dygns mängd sker varje pass

Intravenösa injektioner (t. ex. antibiotika) räknas med i dygns mängden om barnet väger mindre än 1500 gram.

Som hjälp att räkna på vätskebalansen kan en mall användas, se

[Vätskebalans - mall för beräkning på neonatal](#)

Arbetsgrupp

Helena Kullberg, barnsjuksköterska, neonatalavdelning, SÄS, Borås

Helena Larsson, barnsjuksköterska, neonatalavdelning, SÄS, Borås

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Barn- och ungdomsklinik

Innehållsansvar: Helena Kullberg, (helpe36),
Barnsjuksköterska

Granskad av: Pontus Johansson, (ponjo3), Överläkare

Godkänd av: Karolina Andersson, (karan56), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9003-1367181295-568

Version: 6.0

Giltig från: 2025-11-25

Giltig till: 2027-11-25